

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
2016 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ağustos 2017

İÇERİK

MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ 2016 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2016 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	18

MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ

2016 YILI

DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	6
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	7
8.	EKLER.....	10

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mustafa Kemal Üniversitesi, bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, özel bütçeli bir kuruluştur.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanır. Uygulama sonuçları ve muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine göre yapılır. Bu bağlamda bütçe uygulama sonuçlarını göstermek üzere anılan Yönetmeliğin 539'uncu maddesinde sayılan mali tablolar düzenlenmektedir. Muhasebe hizmetleri Maliye Bakanlığının Say2000i saymanlık otomasyon sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Mustafa Kemal Üniversitenin 2016 yılında bütçe ile verilen toplam ödeneği 193.192.000,00 TL'dir. Yıl içerisinde 27.682.835,78 TL aktarma/ekleme yapılmış ve 7.550.427,00 TL düşülmüştür. Bütçe Kanunu ve Özel Kanun gereğince geçen yıldan devreden 200.000,00 TL özel ödenek bulunmaktadır. Neticede kullanılabilir bütçe ödeneği 213.324.408,78 TL olmuştur. Bu tutarın 182.645.581,99 TL'si harcanmıştır. Bu durumda bütçe gerçekleştirme oranı % 86'dır.

Bütçede 193.192.000,00 TL gelir tahmini yapılmıştır. Bütçe uygulama sonucunda 185.527.324,69 TL gelir elde edilmiştir. Gelir gerçekleştirme oranı % 96,03 olmuştur.

Mustafa Kemal Üniversitesinin 2016 mali tablolarına göre gelir ve gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1 – 2016 Yılı Bütçe Giderleri Gerçekleşmeleri (TL)

AÇIKLAMA	Başlangıç Ödeneği	Toplam Ödenek	Toplam Harcanan	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI	193.192.000,00	213.324.408,78	182.445.581,99	% 86

Tablo 2 – 2016 Yılı Bütçe Gelir Gerçekleşmeleri(TL)

AÇIKLAMA	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gelir Toplamı	Gerçekleşme Oranı(%)
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	193.192.000,00	185.527.324,69	% 96,03

Kurumun 2016 yılı gerçekleşen faaliyet gelirleri toplamı 193.525.875,67 TL, faaliyet giderleri toplamı 180.096.885,09 TL'dir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Üniversite Taşınmaz Gelirlerinin Özel Bütçeye Alınmaması

Üniversiteye ait kantin ve kafeteryaların ihale mevzuatına uyulmadan ve kira bedeli tespit edilmeden Mustafa Kemal Üniversitesi İktisadi İşletmesine tahsis edildiği tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Gelir kaynakları" başlıklı 55'nci maddesinde;

"Yükseköğretim üst kuruluşları, yükseköğretim kurumları ve bunlara bağlı birimlerin gelir kaynakları;

- a. Her yıl bütçeye konulacak ödenekler,*
- b. Kurumlarca yapılacak yardımlar,*
- c. Alınacak harç ve ücretler,*
- d. Yayın ve satış gelirleri,*
- e. Taşınır ve taşınmaz malların gelirleri,*

f. Döner sermaye işletmelerinden elde edilecek karlar,

g. Bağışlar, vasiyetler ve diğer gelirlerdir" denilerek kantin ve kafeterya kira tutarlarının üniversitenin gelirleri arasında yer alacağı belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere, Üniversite bünyesinde bulunan taşınmazların gelirlerinin özel bütçeye kaydedilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Bahse konu bulgu hakkındaki İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığının yazısı ile bu yazıya istinaden yapılan, İktisadi İşletmelere bağlı olarak faaliyet gösteren işyerlerinin 2016 yılı için tahakkuk eden kira bedeli sunulmuştur.

Sonuç olarak Kurum tarafından gönderilen cevapta bulgumuzda belirtilen hususlara iştirak edildiği belirtilerek, 2016 yılında 136.772,00 TL olarak hesap edilen kira ve kafeterya gelirinin 26.05.2017 tarih ve 6251 sayılı muhasebe işlem fişi ile kayıtlara alındığı ifade edilmiştir. Kira bedeli 2017 mali yılı içinde kayıtlara alındığından 2016 yılı mali rapor ve tablolarında herhangi bir düzeltme işlemi olmamıştır. Ancak, yapılacak kiralama işlemlerinin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu usullerine göre yapılması gerekmekte olup, izleyen mali yıl içinde yapılacak ihale işlemleri bu bakımdan incelenecektir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Mustafa Kemal Üniversitesi'nin 2016 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Tahsil Süresi Geçen Alacakların Tahsiline Yönelik Hukuki Sürecin Başlatılmaması

Mustafa Kemal Üniversitesi tarafından 140 kodlu “Kişilerden Alacaklar Hesabında” bekleyen alacakların anapara ve faiz alacaklarının tahsil süresi geçmesine rağmen alacakların tahsiline ilişkin herhangi bir hukuki süreç başlatılmadığı ve alacaklardan bazılarının zamanaşımına uğratıldığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun “Zamanaşımı” başlıklı 74’üncü maddesinde;

“Kamu zararının meydana geldiği ve bu Kanunda belirtilen para cezalarının verilmesini gerektiren fiilin işlendiği yılı izleyen malî yılın başından başlamak üzere zamanaşımını kesen ve durduran genel hükümler saklı kalmak kaydıyla onuncu yılın sonuna kadar tespit ve tahsil edilemeyen kamu zararları ile para cezaları zamanaşımına uğrar.” hükmü yer almaktadır.

5018 sayılı Kanununun Zamanaşımı başlıklı 74 üncü maddesi ile bir yandan 6098 sayılı Borçlar Kanununda öngörülen 10 yıllık zamanaşımı süresi, zamanaşımını kesen ve durduran haller benimsenirken bir yandan da 6183 sayılı Amme Alacakları Tahsili Usulü Hakkında Kanunda öngörülen zamanaşımının başlaması ve bitmesindeki ilke ve esaslar benimsenmiştir.

Kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı olup, 6098 sayılı Borçlar Kanununa göre tahsil edilmesi gereken alacaklar, haksız suretle mal ediniminden dolayı açılacak dava, zarar görenin verdiği geri isteme hakkı olduğunu öğrendiği tarihten başlayarak iki yıl ve her halde bu hakkın doğduğu tarihten başlayarak 10 yıl geçmekle zamanaşımına uğrar. Söz konusu Kanuna göre zamanaşımı, alacağın vadesinin geldiği tarihten itibaren başlar; alacağın vadesinin dolması bir bildirimle ilgili ise zamanaşımı, bu bildirimle yapılabileceği günden itibaren işlemeye başlar.

Yukarıda açıklanan esaslara göre vezne, mutemet, tahsildar ve ambar açıklarında açığın öğrenildiği; yersiz ödemelerde dairesinin bildirmesi üzerine muhasebe biriminin öğrendiği; öğrenim giderleri gibi sözleşmeye bağlı alacaklarda taahhüdün bozulduğu, ilama bağlı alacaklarda ilamın borçluya tebliğ edildiği; harcama yetkilisi mutemedi avanslarından doğan

alacaklarda ilgili kanununda belirtilen mahsup süresinin bittiği, yolluk avanslarından doğan alacaklarda 6245 sayılı Harcırah Kanununda belirtilen mahsup sürelerinin dolduğu tarih zamanaşımının başlangıcıdır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 83'üncü maddesinin 10'uncu fıkrasının a ve c bentlerinde

“a)Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre belirlenen alacaklar hakkında anılan Yönetmelikte belirtilen hükümlere göre işlem yapılır.

c)11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununa göre tahsil edilmesi gereken alacaklar, haksız suretle mal ediniminden dolayı açılacak dava, zarar görenin verdiği geri isteme hakkı olduğunu öğrendiği tarihten başlayarak iki yıl ve her hâlde bu hakkın doğduğu tarihten başlayarak 10 yıl geçmekle zamanaşımına uğrar. Zamanaşımı söz konusu Kanunda belirtilen hâllerde kesilir. Zamanaşımının kesildiği durumlarda, kesilme tarihinden itibaren yeni bir zamanaşımı süresi işlemeye başlar. Ayrıca söz konusu Kanunda belirtilen hâllerde zamanaşımı durur. Bu durum ortadan kalktığında zamanaşımı, kaldığı yerden işlemeye devam eder.” denilmektedir.

Kamu zararı, mali süreçte görev alanların asli sorumluluk konusudur. Zararın doğal yaptırımı tazmindir. Ancak, zararı kim vermiş ise o'nun tazmin etmesi asıldır. Kimse kimsenin zararını yüklenmez. Burada kamu görevlilerinin sorumluluğu verilen zararın, tazmin ve telafisini sağlamaktır. Bunu yapmadıkları, kamu alacağının tahsilini tehlikeye düşürdükleri veya zaman aşımına uğrattıkları takdirde, bu zararın kendilerine ödettilmesinin gerekeceği de bilinen bir gerçektir.

Kamu idaresi cevabında; Kamu İdaresi tarafından gönderilen cevapta, 24.11.2016 tarih ve E.65605 tarihli yazımız ile 140 hesap kodundaki Kişilerden Alacaklar Hesabında bekleyen ve 01.12.1998 tarihinden bu yana olan gerçek ve tüzel kişilerden alacakların listesinin Hukuk Müşavirliğimize iletilmesi ve söz konusu dosyaların hangi aşamada olduğunun veya sonuçlarının Daire Başkanlığımıza bildirilmesinin istenilmesi üzerine, 01.12.2016 tarih ve E.66986 sayılı Müşavirliğin cevabı yazısında, dosyaların bir çoğunun arşivde olduğu ve arşiv çalışmasının tamamlanması akabinde dosyaların tamamı hakkında bilgi verileceği Daire Başkanlığımıza iletilmiştir.

Bahse konu bulgu hakkındaki Müşavirliğimizin cevabı yazısında ise, 2012 yılından sonra sürüncemede bırakılarak zamanaşımına uğratılmış herhangi bir alacağın olmadığı, söz konusu tarihten öncesi için ise 08.07.2006 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5535 sayılı Bazı Kamu Alacaklarının Tahsil ve Terkinine İlişkin Kanun Kapsamında, Kanunun yürürlük tarihinden önceki dosya borçlularının kurumumuza müracatı sonucunda yapılandırma yapıldığı belirtilmiş olup, arşiv çalışmalarının sonuçlanması üzerine ise ilgi yazımıza istinaden söz konusu dosyaların hangi aşamada olduğu ve sonucunun Daire Başkanlığımıza bildirileceği belirtilmekte, ilgi mevzuat çerçevesinde zamanaşımına uğradığı tespit edilen bir alacağın tespit edilmesi halinde ise, oluşan kamu zararından bu mali süreçte görev alanların asli sorumluluğu bulunduğundan, tazmin yoluna gidileceği hususunda Daire Başkanlığımıza bilgi verilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından gönderilen cevapta bulgumuzda belirtilen hususlara iştirak edildiği belirtilerek, alacak dosyalarına ilişkin kapsamlı çalışma yapılacağı, zamanaşımına uğratılmış alacaklar için ise sorumluluğu bulunan personele gerekli rücu işleminin yapılacağı ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****BİLANÇO**

AKTİF HESAPLAR		PASİF HESAPLAR	
1 DÖNEN VARLIKLAR	55.756.541,24	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	19.370.168,68
10 HAZIR DEĞERLER	19.021.100,44	32 FAALİYET BORÇLARI	506.249,00
102 BANKA HESABI	19.149.854,65	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	506.249,00
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI	-775.540,50	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	16.879.927,07
104 PROJE ÖZEL HESABI	646.786,25	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	372.388,20
108 DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI	0,04	333 EMANETLER HESABI	16.507.538,87
12 FAALİYET ALACAKLARI	29.095.590,17	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	1.853.385,76
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	29.072.410,82	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	1.801.869,97
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	23.179,35	361 ÖDENECEK SOS.GÜV. KESİN. HESABI	50.082,91
14 DİĞER ALACAKLAR	1.362.056,33	362 FON. VEYA DİĞ. KAMU İD. AD. YAP. TAHS. HES	1.432,88
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	1.362.056,33	38 GELECEK AY. AİT GEL. VE GİDER TAHAKKUKLARI	119.257,31
15 STOKLAR	2.332.271,73	380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HESABI	119.257,31
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	2.332.272,73	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	11.349,54
16 ÖN ÖDEMELER	3.945.522,57	397 SAYIM FAZLALARI HESABI	11.349,54
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	3.945.523,57	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	143.306,62

2 DURAN VARLIKLAR	1.874.470.976,91	43 DİĞER BORÇLAR	23.306,62
22 FAALİYET ALACAKLARI	96.117,15	430 ALINAN DEPOZİTO	23.306,62
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	96.117,15	VE TEMİNATLAR HESABI	
		47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	120.000,00
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	0	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	120.000,00
242 DÖNER SER. KURULUŞLARA YAT. SERM.	4.310.928,31	5 ÖZ KAYNAKLAR	1.910.714.042,85
247 SERMAYE TAAHHÜTLERİ HESABI (-)	-4.310.928,31	50 NET DEĞER	1.813.694.141,82
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	1.874.470.976,91	500 NET DEĞER HESABI	1.813.694.141,82
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	1.491.675.611,76	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	104.977.192,61
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	17.084.696,00	570 GEÇ. YILLAR OLUM. FAAL. SONUÇ. HESABI	104.977.192,61
252 BİNALAR HESABI	303.323.421,09	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-21.386.282,16
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	65.445.914,50	580 GEÇMİŞ YIL. OLUMSUZ FAAL. SONUÇ. HS. (-)	-21.386.282,16
254 TAŞITLAR HESABI	2.964.198,38	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	13.428.990,58
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	37.770.827,99	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	13.428.990,58
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-110.271.585,44		
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	66.477.892,63		
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00		
260 HAKLAR HESABI	3.806.842,46		
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-3.806.842,46		
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	0,00		
294 ELDEN ÇIKAR. STOKLAR VE MAD. DUR. VARL.	4.992.572,98		

HESABI		
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR		
HESABI (-)	-4.992.572,98	
AKTİF TOPLAMI	1.930.227.518,15	PASİF TOPLAMI
		1.930.227.518,15

Bilanço Dipnotları:

910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	14.236.991,50
911 ALINAN TEMİNAT MEKT. EMAN. HS.	14.236.992,50
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	40.128.430,03
921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	40.128.431,03
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZL. ALAC. HS.	1.643.861,72
949 BAŞKA BİR. ADINA İZL. ALAC. EMAN. HS.	1.643.862,72
962 BİLİMSEL PROJELER HESABI	5.458.446,47
963 BİLİMSEL PROJELER KARŞILIĞI HESABI	5.458.447,47
993 MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GEL	94.298,03
998 DİĞER NAZİM HESAPLAR HESABI	81.363,45
999 DİĞER NAZİM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	175.661,48

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kod.1	Yardımcı Hesap Kod.2	GİDERİN TÜRÜ	2014		2015		2016	
				TL	Kr	TL	Kr	TL	Kr
630	1	1	Memurlar	83.368.572	95	103.878.069	43	93.694.086	23
630	1	2	Sözleşmeli Personel	783.331	13	986.734	67	1.024.554	91
630	1	3	İşçiler	331.571	99	377.952	38	532.717	50
630	1	4	Geçici Personel	1.446.766	08	1.750.249	81	1.225.799	28
630	1	5	Diğer Personel	516.993	12	549.097	18	661.904	93
630	2	1	Memurlar	13.981.526	64	15.563.102	70	14.688.059	23
630	2	2	Sözleşmeli Personel	149.896	83	184.837	99	175.297	01

630	2	3	İşçiler	72.683	73	85.352	86	90.555	22
630	2	4	Geçici Personel	275.465	32	284.691	78	209.022	62
630	2	5	Diğer Personel	15.935	85	17.821	09	25.329	21
630	3	2	Tüketime yönelik Mal ve Hizmet Alımları	7.889.428	34	8.417.877	77	7.294.701	96
630	3	3	Yolluklar	2.631.193	03	2.443.293	27	2.009.871	36
630	3	4	Görev Giderleri	185.144	17	108.173	14	242.305	43
630	3	5	Hizmet Alımları	9.736.552	04	11.205.866	01	12.082.993	41
630	3	6	Temsil ve Tanıtma Giderleri	195.897	73	25.828	37	25.992	94
630	3	7	Menkul Mal,Gayrimaddi Hak Alım,Bakım ve Onarım Giderleri	1.497.625	58	1.268.959	68	1.343.490	80
630	3	8	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	1.600.765	91	1.892.541	71	1.214.708	36
630	5	1	Görev Zararları	1.407.617	35	2.000.000	00	2.404.935	35
630	5	2	Hazine Yardımları	0	0	826.000	00	2.136.000	00
630	5	3	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	483.133	74	447.754	80	382.783	18
630	5	4	Hane Halkına Yapılan Transferler	0	0	0	0	14.400	00
630	5	6	Yurtdışına Yapılan Transferler	7.678	96	0	0	0	0
630	7	1	Yurtiçi Transferleri	0	0	23.312	07	1.486.323	84
630	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	3.182.321	41	369.451	26	131.377	55
630	13	1	Maddi Duran Varlıklar Amortisman	75.999.096	22	18.851.043	50	17.456.111	51
630	13	2	Maddi Olmayan Duran Varlıklar Amortisman	1.011.229	10	853.416	53	1.979.832	93
630	13	3	Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	0	0	0	0	3.637.401	69
630	14	1	Kırtasiye Malzemeleri	828.923	56	661.714	17	620.007	89
630	14	2	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzeme	40.057	79	716	26	4.332	92
630	14	3	Tıbbi ve Labotuar Sarf Malzemeleri	720.777	17	94.803	10	75.721	44
630	14	4	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	1.256.835	61	1.285.711	85	742.522	21
630	14	5	Temizlenme Ekipmanları	247.762	38	372.710	17	302.245	39
630	14	6	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	630.321	73	461.611	90	550.128	23

T.C. Sayıştay Başkanlığı

630	14	7	Yiyecek	16.318	68	138	02	0	0
630	14	8	İçecek	6.867	91	69	55	1.347	84
630	14	9	Canlı Hayvanlar	32.095	39	0	0	0	0
630	14	10	Zirai Maddeler	98.111	85	106.521	14	89.463	40
630	14	11	Yem	29.245	60	9.622	80	0	0
630	14	12	Bakım onarım ve Üretim Malzemeleri	954.990	14	766.785	16	832.488	47
630	14	13	Yedek Parçalar	1.146.942	46	1.330.800	12	1.336.175	56
630	14	14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	2.828	46	22.655	59	10.825	71
630	14	15	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	1.485	83	121.738	78	30.826	8
630	14	16	Spor Malzemeleri Grubu	114.043	90	71.700	42	127.716	23
630	14	17	Basınçlı Ekipmanlar	7.527	92	2.670	87	13.799	00
630	14	99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	286.628	17	296.584	32	41.840	46
630	20	2	Kişilerden Alacaklardan Silinenler	7.794		9.838	59	73.815	40
630	25	2	Öz Büt Kap Kamu İd Bedelsiz Ol Dev Var Kaynaklanan Giderler	0	0	218.988	56	2.608.732	15
630	25	3	Düz ve Den Kur Bedelsiz ol Devr Varlıklardan Kaynaklanan Giderleri	0	0	0	0	5.241.600	00
630	30	6	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	377.246	71	2.145.960	48	994.224	78
630	99	99	Yukarda Tanımlanamayan Diğer Giderler	96.715	16	53.211	70	228.515	48
GİDERLER TOPLAMI (A)				213.673.947	88	180.450.778	97	180.096.885	09
Hesap Kodu	Yardımcı Hesap	Yardımcı Hesap	GELİRİN TÜRÜ	2014		2015		2016	
	Kod.1	Kod.2		TL	Kr	TL	Kr	TL	Kr
600	3	1	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	13.013.468	01	14.047.246	23	5.581.971	82
600	3	6	Kira Gelirleri	193.143	61	559.161	12	244.168	39
600	3	9	Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	71.863	20	0	0	0	0
600	4	1	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	896.639	15	1.799.031	53	1.050.279	59
600	4	2	Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yar.	149.633.000	00	187.720.000	00	176.158.527	00
600	4	3	Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	334.628	89	129.936	88	150.771	65

T.C. Sayıştay Başkanlığı

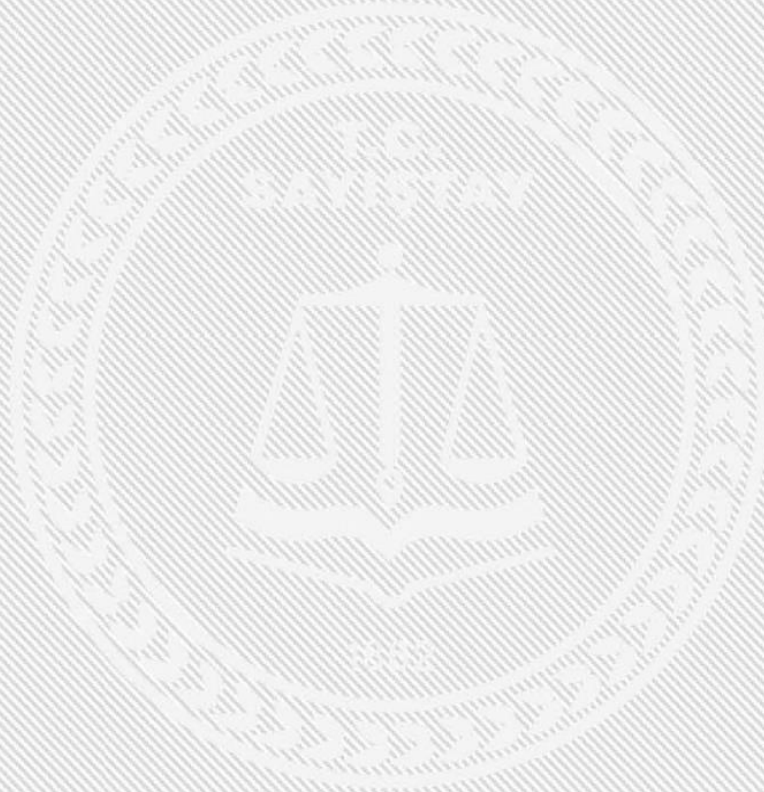
600	4	4	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	2.513.843	20	886.566	56	452.065	47
600	4	5	Proje Yardımları	95.654	97	374.044	10	93.746	25
600	5	1	Faiz Gelirleri	1.014.347	55	540.999	36	927.281	82
600	5	2	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	3.220.511	48	4.149.848	55	4.292.892	62
600	5	3	Para Cezaları	40.270	97	61.075	54	34.799	96
600	5	9	Diğer Çeşitli Gelirler	18.561.256	53	8.767.432	41	4.425.023	65
600	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	3.137.854	67	431.748	12	217.194	60
600	25	1	Gen Büt Kap Kamu İd Bedelsiz Ol Al Mali Olmayan Var El Ed Gel	0	0	58.158	02	65.136	00
610	3	1	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	437.544	88	1.194.556	65	165.997	72
610	3	6	Kira Gelirleri	0	0	932	49	1.985	43
GELİRLER TOPLAMI (B)				192.287.665	72	218.329.759	28	193.525.875	67
FAALİYET SONUCU [A-B] (+ / -)				21.386.282	16	37.878.980	31	13.428.990	58

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ
2016 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	18
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	19
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	19
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	19
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	21
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	22
7.	EKLER.....	29

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mustafa Kemal Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün, hesap ve işlemlerinin muhasebeleştirilmesi ile mali rapor ve tabloları, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 565'inci ve 573'üncü maddelerinde düzenlenen defter, cetvel ve tablolardan oluşmaktadır.

Saymanlığın muhasebe kayıt işlemleri, Maliye Bakanlığı tarafından yönetilen Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

2016 yılı bilançosunda sermayesi 1.786,37 TL olup, toplam aktif büyüklüğü 39.276.788,44 TL'dir. Döner sermaye gelir toplamı 93.763.398,56 TL, gider toplamı 101.129.641,51 TL olup, gelir tablosunda yılsonu itibariyle tahakkuk eden kar/zarar toplamı 6.378.766,61 TL'dir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekleri tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Gelir tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle

gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Mustafa Kemal Üniversitesi'nin 2016 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Kurumlar Vergisi Mükellefiyetinin Tesis Edilmemesi

Mustafa Kemal Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi bünyesinde bulunan birimlerden kurumlar vergisi mükellefi durumunda olması gerekenlere ilişkin mükellefiyet işleminin tesis edilmediği tespit edilmiştir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesinin c bendinde iktisadi kamu kuruluşlarının kazançlarının kurumlar vergisine tabi olacağı belirtilmiştir.

Mezkur Kanununun 2'nci maddesinde,

“(1) Sermaye şirketleri: 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş olan anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler ile benzer nitelikteki yabancı kurumlar sermaye şirkettir. Bu Kanunun uygulanmasında, Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tâbi fonlar ile bu fonlara benzer yabancı fonlar sermaye şirketi sayılır.

(2) Kooperatifler: 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa veya özel kanunlarına göre kurulan kooperatifler ile benzer nitelikteki yabancı kooperatifleri ifade eder.

(3) İktisadî kamu kuruluşları: Devlete, il özel idarelerine, belediyelere, diğer kamu idarelerine ve kuruluşlarına ait veya bağlı olup, faaliyetleri devamlı bulunan ve birinci ve ikinci fıkralar dışında kalan ticarî, sınaî ve ziraî işletmeler iktisadî kamu kuruluşudur.

....

(6) İktisadî kamu kuruluşları ile dernek veya vakıflara ait iktisadî işletmelerin kazanç amacı gütmemeleri, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunması, tüzel kişiliklerinin olmaması, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine ayrılmış sermayelerinin veya iş yerlerinin bulunmaması mükellefiyetlerini etkilemez. Mal veya hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olması, kâr edilmemesi veya kârın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesi bunların iktisadî niteliğini değiştirmez” denilerek iktisadi işletmenin tanımı yapılmış ve muafiyeti etkilemeyen hususlar açıklanmıştır.

1 seri nolu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin 2.3.1'inci bölümünde;

“İktisadi kamu kuruluşları, kamu idare ve kuruluşlarına ait veya bağlı olan tüm iktisadi işletmeleri kapsar. Bu nedenle iktisadi kamu kuruluşları kavramı, hem kamu iktisadi teşebbüslerini hem de kamu kurum ve kuruluşlarına ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen iktisadi kuruluşlar ile döner sermayeli kuruluşları da kapsamına alır” denilmektedir.

Tebliğin 2.4'üncü bölümünde;

“İktisadi işletmenin belirlenmesinde Kanunun 2 nci maddesinin beşinci fıkrasında belirlenen koşullar dikkate alınacak olup işletmelerin belirgin özellikleri bağlılık, devamlılık ve faaliyetin ticari, sınai veya zirai bir mahiyet arz etmesidir. Diğer bir anlatımla iktisadi işletmenin unsurları, ticari faaliyetin de temel özelliklerinden olan, bir organizasyona bağlı olarak piyasa ekonomisi içerisinde bedel karşılığı mal alım-satımı, imalatı ya da hizmet ifaları gibi faaliyetlerdir” denilerek vergi mükellefiyeti noktasında iktisadi işletmelerin özellikleri belirtilmiştir.

Mevzuatta belirtildiği üzere, döner sermaye işletmesi bünyesinde faaliyet gösteren birimlerden ticari, zirai ve sınai alanda faaliyet gösterenin, faaliyetleri yıl içinde süreklilik arz ediyorsa kazançların kurumlar vergisi mükellefiyeti kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Kurum tarafından bulgumuza gönderilen cevapta; Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren birimlerden ticari, zirai ve sınai alanda faaliyet gösteren ve faaliyetleri yıl içinde süreklilik arz eden birim olarak Tarımsal Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü'nün Kurumlar Vergisi Mükellefi olması için işlemler başlatılmış ve, işlemlerin sonuçlanmasını müteakip ilgili birim Kurumlar Vergisi Mükellefi olarak işlemlerini sürdürecektir. Müdürlüğümüz bünyesinde faaliyet gösteren diğer birimler ticari, zirai ve sınai alanda faaliyet göstermediği ve faaliyetleri yıl içinde araştırma geliştirme faaliyetleri sonucunda artan ürünleri kurum yararına satılarak süreklilik arz etmeyecek şekilde değerlendirildiği birlikte konu edildiğinde Kurumlar Vergisi Mükellefiyeti hususunda tereddüte düşülmüş ve Gelir İdaresi Başkanlığı'na görüş sorulmuştur. Alınacak cevaba istinaden işlem yapılacak ve Başkanlığımıza bildirilecektir.

Sonuç olarak Kurum tarafından gönderilen cevapta bulgumuzda belirtilen hususlara iştirak edildiği belirtilerek, Tarımsal Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü'nün kurumlar vergisi mükellefi olması için işlemlerin başlatıldığı belirtilmiş, diğer birimlerden tereddüt edilenler için Gelir İdaresi Başkanlığına görüş sorulduğu ifade edilmiştir. İzleyen mali yıl içinde kurumlar vergisi mükellefiyeti hususunda yapılan işlemler incelenecektir.

BULGU 2: KDV Beyannamelerinin Hatalı Düzenlenmesi

Döner Sermaye İşletmesi bünyesinde faaliyette bulunan her birim tarafından aylık olarak Katma Değer Vergisi(KDV) beyannamesinin hazırlanıp bağlı bulunduğu vergi dairesine sunulması gerekirken, Mustafa Kemal Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi bünyesinde faaliyet gösteren birimler arasında KDV mahsuplaşmasının yapılarak beyannamelerin hazırlandığı tespit edilmiştir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun “Verginin Konusunu Teşkil Eden İşlemler” 1’nci maddesinin g bendinde;

“Genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetleri” denilmektedir. Kanunun amir hükmünden anlaşılacağı üzere, üniversitelere ait veya tabi olan veyahut üniversiteler tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerinin KDV’ye tabi tutulmuştur.

Mezkur Kanunun 17’nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile ikinci fıkrasının (a) bendinde sırasıyla;

“Üniversitelerin ilim, fen ve güzel sanatları, tarımı yaymak, ıslah ve teşvik etmek amacıyla yaptıkları teslim ve hizmetlerin, (b) bendinde ise tiyatro, konser salonu, kütüphane, sergi, okuma ve konferans salonları ile spor tesisleri işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri kültür ve eğitim faaliyetlerine ilişkin teslim ve hizmetlerin,

Üniversitelerin hastane, nekahethane, klinik, dispanser, prevantoryum, sanatoryum, kan bankası ve organ nakline mahsus bankalar, anıtlar, botanik ve zooloji bahçeleri, parklar ile veteriner, bakteriyoloji, seroloji ve distofajin laboratuvarları gibi kuruluşlar, öğrenci veya yetiştirme yurtları, yaşlı ve engelli bakım ve huzurevleri, parasız fukara aşevleri, düşkünevleri ve yetimhaneleri işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri ile bunlardan sağlık hizmeti sunanların teşhis ve tedaviye yönelik olarak birbirlerine yapacakları teslim ve hizmetleri” denilerek döner sermaye işletmesi birimlerinden KDV istisnası olan faaliyetler açıklanmıştır.

Mevzuattan anlaşılacağı üzere, döner sermaye işletmesi bünyesinde kurulan birimler ilke olarak katma değer vergisi mükellefi kabul edilmiştir. Bununla birlikte, Kanunun vergi istisnasına ilişkin hükümleri çerçevesinde birim bazlı olarak vergi muafiyetinin değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu anlamda, KDV mükellefiyeti olan her birimin kendi yevmiye kayıtları dahilinde yapacakları hesaplamaya bağlı olarak hazırlayacakları beyannameleri izleyen ayın içinde vergi dairesine sunması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; Kurum tarafından bulgumuza gönderilen cevapta; Döner Sermaye İşletme Müdürlüğümüz bünyesinde faaliyette bulunan her birim tarafından aylık olarak Katma Değer Vergisi (KDV) beyannamesinin hazırlanıp bağlı bulunduğu Vergi Dairesine sunulması gerektiği bulgusu yapılmıştır. Ancak;

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun;

1/1 maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin; 1/3-g maddesinde, genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerinin KDV'ye tabi olduğu,

17 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde, üniversitelerin ilim, fen ve güzel sanatları, tarımı yaymak, ıslah ve teşvik etmek amacıyla yaptıkları teslim ve hizmetlerin, (b) bendinde ise tiyatro, konser salonu, kütüphane, sergi, okuma ve konferans salonları ile spor

tesisleri işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri kültür ve eğitim faaliyetlerine ilişkin teslim ve hizmetlerin, KDV'den istisna olduğu,

17 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde de üniversitelerin hastane, nekahethane, klinik, dispanser, prevantoryum, sanatoryum, kan bankası ve organ nakline mahsus bankalar, anıtlar, botanik ve zooloji bahçeleri, parklar ile veteriner, bakteriyoloji, seroloji ve distofajin laboratuvarları gibi kuruluşlar, öğrenci veya yetiştirme yurtları, yaşlı ve engelli bakım ve huzurevleri, parasız fukara aşevleri, düşkünevleri ve yetimhaneleri işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri ile bunlardan sağlık hizmeti sunanların teşhis ve tedaviye yönelik olarak birbirlerine yapacakları teslim ve hizmetlerin KDV'den istisna olduğu,

29/1-a maddesinde, mükelleflerin, yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV'den, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen KDV'yi indirebilecekleri, 29/3 üncü maddesinde, indirim hakkının vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılı aşılmamak şartıyla, ilgili vesikaların kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde kullanılabilmesi,

30/a maddesinde ise vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmet ifası ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan katma değer vergisinin mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden indirilemeyeceği,

hükme bağlanmıştır.

26/04/2014 tarihli ve 28983 sayılı KDV Genel Uygulama Tebliğinin "III-Matrah, Nispet ve İndirim/C.İndirim/4.2. Diğer Hallerde Kısmi Vergi İndirimi Uygulaması " başlıklı bölümünde ise;

"İndirim hakkı tanınan ve tanınmayan işlemleri birlikte yapan mükellefler, alışlarında yükledikleri vergileri, herhangi bir ayırım yapmaksızın tamamen o dönemde indirilebilir KDV hesabına intikal ettirirler. Daha sonra aynı dönemde, toplam satışlar içinde indirim hakkı tanınmayan işlemlerin oranı bulunur, bu oran, o dönemdeki toplam satışlar nedeniyle

yüklenilen vergilere uygulanarak, istisna kapsamına giren işlemler dolayısıyla yüklenilen vergi miktarı hesaplanır. Bu şekilde bulunan vergisiz satışlara (kısmi istisna kapsamına giren işlemlere) ait yüklenilen vergiler, KDV beyannamesinin "İlave Edilecek KDV" satırına yazılır.

İndirim hakkı tanınan ve tanınmayan işleri birlikte yapan mükellefler, müşterek genel giderler ile amortisman tabi iktisadi kıymetler nedeniyle yükledikleri vergilerden, indirim konusu yapılacak olanlar ile indirim konusu yapılmayıp, gider hesaplarına aktarılacak olanları, bu bölümde belirtilen esaslara göre ayırma tabi tutacaklardır." açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre, Üniversiteniz ve bağlı birimlerinde kurulan döner sermaye işletmelerimiz tarafından Katma Değer Vergisi Kanununun 17/1-a ve b maddesi ile 17/2-a maddesi kapsamında yapılan teslim ve hizmetler katma değer vergisinden istisna olacak, söz konusu istisna kapsamında yüklenilen KDV indirim konusu yapılmayacak olup, indirim konusu yapılmayan bu vergiler gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınabilecektir.

Öte yandan indirim hakkı tanınan ve tanınmayan işlemlerin birlikte yapılması halinde söz konusu mal ve hizmet alışlarına ilişkin KDV, Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinin yukarıda yer alan bölümü kapsamında işleme tabi tutulacak olup, döner sermaye işletmemizin vergiye tabi işlemlerine ilişkin alış ve giderlere ait KDV'nin ise genel hükümler çerçevesinde indirim konusu yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Öte yandan, KDV Kanununun 40/1 inci maddesinde, katma değer vergisinin, bu Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça mükellefin yazılı beyanları üzerine tarh olunacağı, 43 üncü maddesinde ise katma değer vergisinin mükellefin iş yerinin bulunduğu yer vergi 'dairesince tarh olunacağı, mükellefin ayrı ayrı vergi dairelerinin faaliyet bölgelerinde işyerleri varsa, vergisinin gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesi tarafından tarh olunacaktır, hükümlerine yer verilmiştir. Buna göre, üniversitelerde yer alan fakülte, yüksekokul, enstitü ile araştırma ve uygulama birimleri bünyesinde kurulan döner sermaye işletmeleri tarafından katma değer vergisi yönünden bir vergilendirme dönemine ait işlemlerin, gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı oldukları üniversite bazında kümülatif olarak tek bir KDV beyannamesi ile beyan edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Konu ile ilgili olarak Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'nın B.07.1.GİB.0.06.51.125.02.03-123 sayılı Muhasebat Genel Müdürlüğüne göndermiş olduğu

görüş yazısı yazımız ekinde gönderilmiştir.

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü'nün bir tüzel kişilik olmadığından ve Mustafa Kemal Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi ,Mustafa Kemal Üniversitesi Tarımsal Araştırma ve Uygulama, Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanlığı, Mustafa Kemal Üniversitesi Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi, Mustafa Kemal Üniversitesi Türkçe Uygulama ve Araştırma Merkezi(TÖMER), Mustafa Kemal Üniversitesi Bitki Sağlığı Kliniği Uygulama ve Araştırma Merkezi, Mustafa Kemal Üniversitesi Deneysel Araştırma Uygulama ve Araştırma Merkezi, Mustafa Kemal Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Mustafa Kemal Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, Mustafa Kemal Üniversitesi Teknoloji ve Araştırma, Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi, Mustafa Kemal Üniversitesi Bilgisayar Araştırma ve Uygulama Merkezi gibi alt birimlerden oluşması münasebeti ile bir birim kar eder iken diğer birim zarar etmektedir. Aynı İşletmenin aynı anda hem kar hem de zarar etmesinin mümkün olamayacağı düşünüldüğünden bu güne kadar KDV mahsuplaşması yapılarak işlem tesis edilmekte idi. Denetim raporunuza istinaden; Müdürlüğümüz bünyesinde faaliyet gösteren bütün birimler ticari, zirai ve sınai alanda faaliyet göstermediği ve faaliyetleri yıl içinde süreklilik arz etmediği için Mahsuplaşma yapılıp yapılamayacağı hususunda tereddüte düşülmüş ve Gelir İdaresi Başkanlığı'na görüş sorulmuştur. Alınacak cevaba istinaden işlem yapılacak ve Başkanlığınıza bildirilecektir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza istinaden gönderilen cevapta, mahsuplaşma yapılıp yapılamayacağı hususunda tereddüte düşüldüğü, Gelir İdaresi Başkanlığına bu konuda görüş sorulduğu ifade edilmektedir. İzleyen mali yıl içinde bu konuda Kurum bünyesinde yapılan çalışmalar, Gelir İdaresi Başkanlığının görüşü de dikkate alınarak incelenecektir.

7. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

BİLANÇO

Aktif

Pasif

1 DÖNEN VARLIKLAR	38.588.375,71	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	72.997.337,38
10 HAZIR DEĞERLER	3.839.258,67	32 TİCARİ BORÇLAR	67.881.633,45
102 BANKALAR HESABI	3.839.258,67	320 SATICILAR HESABI	67.728.653,37
12 TİCARİ ALACAKLAR	25.699.056,47	326 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	152.980,08
120 ALICILAR HESABI	25.632.852,99	33 DİĞER BORÇLAR	123.782,93
123 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	66.203,48	335 PERSONELE BORÇLAR HESABI	42.935,24
13 DİĞER ALACAKLAR	38.666,14	336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI	80.847,69
135 PERSONELDEN ALACAKLAR HESABI	25.980,32	34 ALINAN AVANSLAR	53.889,39
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR HESABI	12.685,82	340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	53.889,39
15 STOKLAR	8.940.287,82	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	4.968.656,43
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	8.940.287,82	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	2.222.627,90
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	53.034,11	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	8.749,95
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI	53.034,11	362 ÖDENECEK DÖNER SERMAYE YÜKÜMLÜLÜKLERİ HESABI	247.754,27
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	18.072,50	363 ÖDENECEK DÖNER SERMAYE KATKI PAYLARI HESABI	2.416.297,13
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	18.072,50	369 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	73.227,18

2 DURAN VARLIKLAR	688.412,73	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	-30.624,82
22 TİCARİ ALACAKLAR	1.233,00	371 DÖNEM KARININ PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLERİ HESABI (-)	-80.124,82
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1.233,00	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	49.500,00
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	50.099,07	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	45.232,22
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	80.380,23	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	45.232,22
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-30.281,16	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	45.232,22
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	47.102,32	5 ÖZ KAYNAKLAR	-33.765.781,16
260 HAKLAR HESABI	37.072,32	50 ÖDENMİŞ SERMAYE	1.786,37
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR HESABI	10.030,00	500 SERMAYE HESABI	1.786,37
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	589.978,34	57 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	1.077.260,85
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	979.847,26	570 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI HESABI	1.077.260,85
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-389.868,92	58 GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI	-28.466.061,77
Genel Toplam	39.276.788,44	580 GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI HESABI (-)	-28.466.061,77
		59 DÖNEM NET KARI/ZARARI	-6.378.766,61
		590 DÖNEM NET KÂRI HESABI	1.091.595,47
		591 DÖNEM NET ZARARI HESABI (-)	-7.470.362,08
		Genel Toplam	39.276.788,44

GELİR TABLOSU

	2014	2015	2016
A- BRÜT SATIŞLAR	79.239.815	91.285.184,4	95.964.746,1
1- Yurtiçi Satışlar	79.146.578,2	90.305.635,0	93.612.828,6
2- Yurtdışı Satışlar			
3- Diğer Gelirler	93.237,47	979.549,44	2.351.917,4
4-İlaç ve tıbbi sarf malzemesi			
B- SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	51.812,29	4.637.464,78	2.201.347,5
1- Satıştan İadeler (-)	51.812,29	4.637.464,78	2.201.347,57
2- Satış İskontoları (-)			
3- Diğer İndirimler (-)			
C- NET SATIŞLAR	79.188.003,	86.647.719,6	93.763.398,5
D- SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	57.385.501,1	66.566.142,4	68.021.707,7
1- Satılan Mamuller Maliyeti (-)	4.642,82		
2- Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)			
3- Satılan Hizmet Maliyeti (-)	57.380.858,3	66.566.142,4	68.021.707,7
4- Diğer Satışların Maliyeti (-)			
BRÜT SATIŞ KARI VE ZARARI	21.802.502,	20.081.577,1	25.741.690,8
E- FAALİYET GİDERLERİ (-)	26.480.873,	26.668.512,1	32.490.366,6
1- Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)		425,59	
2- Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	141.182,49	144.219,64	69.660,37
3- Genel Yönetim Giderleri (-)	26.339.691,	26.523.866,8	32.420.706,

FAALİYET KARI VEYA ZARARI	-4.678.371,4	-6.586.934,93	-6.748.675,8
F- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR	86.179,91	272.065,20	617.567,10
1- İştiraklerden Temettü Gelirleri			
2- Bağlı Ortaklıklardan Temettü Gelirleri			
3- Faiz Gelirleri		162.764,67	372.119,29
4- Komisyon Gelirleri			
5- Konusu Kalmayan Karşılıklar			
6- Menkul Kıymet Satış Karları			
7- Kambiyo Karları			
8- Reeskont Faiz Gelirleri			
9- Faaliyetle İlgili Diğer Olağan Gelir ve Karlar	86.179,91	109.300,53	245.447,81
G- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)	162.911,22		
1- Komisyon Giderleri (-)			
2- Karşılık Giderleri (-)			
3- Menkul Kıymet Satış Zararları (-)			
4- Kambiyo Zararları (-)			
5- Reeskont Faiz Giderleri (-)			
6- Diğer Olağan Gider ve Zararlar	162.911,22		
H- FİNANSMAN GİDERLERİ (-)			
1- Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri (-)			
2- Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri (-)			
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR	-4.755.102,79	-6.314.869,73	-6.131.108,75
I- OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR			

1- Önceki Dönem Gelir ve Karları			
2- Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar			
J- OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)	1.175.932,23	9.919.106,86	247.657,86
1- Çalışmayan Kısım Gider ve Zararları (-)			
2- Önceki Dönem Gider ve Zararları (-)	1.072.228,02	9.919.106,86	247.657,86
3- Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar (-)	103.704,21		
DÖNEM KARI VEYA ZARARI	-5.931.035,02	-16.233.976,59	-6.378.766,61
K- DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞ. YAS. YÜK. KARŞILIKLARI (-)			
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	-5.931.035,02	-16.233.976,59	-6.378.766,61

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>